BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 13 december 1985

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het EEG-Verdrag (IV/27.591 – London Cocoa Terminal Market Association Limited)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(85/564/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962, eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag (1), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Griekenland, en met name op artikel 2,

Gezien de aanmelding en het verzoek om een negatieve verklaring, op 29 juni 1973 en op 20 mei 1985 ingediend door de „London Cocoa Terminal Market Association" betreffende de reglementen („Rules and Regulations") van de vereniging,

Gezien de bekendmaking van het essentiële gedeelte van de aanmelding (2) overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17,

Na raadpleging van het adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities,

Overwegende hetgeen volgt:

I. DE FEITEN

De „London Cocoa Terminal Market Association" (LCTMA) is één van de vele goederenmarkten („Commodity Markets") die in Londen gevestigd zijn. „Commodity Markets" zijn zelf-regulerende organisaties, geleid door bestuurscomités („Committees of Management") die door de leden uit eigen midden zijn gekozen en door secretariaten worden bijgestaan en die gebruik maken van bevoegdheden welke daaraan door de leden ervan in marktregelingen („market rule books") zijn toegekend. Hoewel de markten zelf-regulerend zijn, is er een zekere mate van toezicht door de „Bank of England".

De LCTMA heeft ten doel in Londen een termijnmarkt voor cocoa op te richten en deze te beheren. Een termijnmarkt stelt faciliteiten ter beschikking voor het sluiten van overeenkomsten voor de aankoop en verkoop van een goed dat op aangegeven tijdstippen in de toekomst moet worden geleverd. Termijnmarkten zijn voornamelijk ontwikkeld om diegenen die aan goederenhandel doen tegen de risico's van ongunstige prijsbewegingen bescherming te bieden.

De LCTMA stelt voor handel en prijsvorming een marktruimte („floor") ter beschikking, beslist over uiteenlopende technische vraagstukken zoals toelaatbare leveringsmaanden en condities voor standaardovereenkomsten en biedt „clearings"- en afwikkelingsfaciliteiten. De handel geschiedt op de „floor" waar de handelaren elkaar ontmoeten met offerten en biedingen in een stelsel dat als „open outcry" (open afroep) bekend staat.

Momenteel worden op de cacaomarkt contracten gesloten voor 10 ton of veelvoud ervan, voor cacaobonen van een grootte en kwaliteit als nader omschreven in artikel 4 van de „Rules" van de LCTMA, geleverd tegen overeengekomen prijs af-entrepot erkend door de LCTMA in het Verenigd Koninkrijk, of geleverd in erkende entrepots in Amsterdam, Antwerpen, Hamburg of Rotterdam. De handel vindt plaats ten hoogste 15 maanden vóór de leverantiemaanden: maart, mei, juli, september en december.

Alle op de London Cocoa Terminal Market gesloten contracten moeten worden geregistreerd bij het „International Commodities Clearing House Limited" (ICCH), een onafhankelijke dienstverlenende onderneming die de LCTMA „clearing" en afwikkelingsfaciliteiten verschaft. Het ICCH beschikt over een omvangrijk kapitaal en grote reserves en is het eigendom van zes „clearing" banken. De voornaamste functies van het ICCH zijn de instandhouding en organisatie van een „dagelijkse clearing" van alle transacties en het verlenen van garantie voor de nakoming van overeenkomsten, volgens de regels van de LCTMA, voor „Clearing Members" in wier naam deze overeenkomsten worden geregistreerd.

Er zijn vier categorieën leden van de LCTMA. De eerste twee categorieën van leden met stemrecht zijn „Broker Members" en „Home Members" die op de „floor" mogen handelen. Volgens de reglementen mogen maximaal 18 „Broker Members" en 36 „Home Members" worden toegelaten. De twee andere groepen zijn „Trade Members" en „Non Trade Members", beide zonder stemrecht. Het ledental daarvan is niet beperkt. De criteria neergelegd in de statuten van het lidmaatschap van de „Broker Members" en de „Home Members" zijn grotendeels gelijk; op grond hiervan moeten gegadigden aan bepaalde financiële minimumvereisten voldoen. De „Broker Members" zijn natuurlijke personen, „Home Members" zijn daarentegen vennootschappen of firma's. Om „Broker Member" te kunnen worden moet een gegadigde aan het Comité aantonen dat hij te Londen

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.
(2) PB nr. C 204 van 13. 8. 1985, blz. 7.

handelaar in cacao is. Om een „Home Member" te kunnen worden moet de kandidaat „Trade Member" zijn (of voldoen aan de thans voor „trade membership" geldende criteria).

Alle leden met stemrecht moeten lid zijn van het ICCH en moeten hun overeenkomsten bij het ICCH laten registreren dat als tegenprestatie voor zijn honorering de tenuitvoerlegging van de overeenkomsten garandeert. Lidmaatschap met stemrecht kan worden overgedragen, met dien verstande dat de onderneming waaraan het wordt overgedragen, wordt gekozen volgens de statuten. Lidmaatschap zonder stemrecht kan niet worden overgedragen.

„Non-Trade Members" dienen vennootschappen, firma's of natuurlijke personen te zijn die niet voor „Trade Membership" in aanmerking komen maar die volgens het Comité regelmatige gebruikers zijn van de London Cocoa Terminal Market.

Een beroepsprocedure is van toepassing indien het „Committee of Management" een lidmaatschapsaanvrage afwijst, toestemming weigert voor de overdracht van het lidmaatschap van een lid of een verandering niet accepteert in het bestuur van of in het bedrijfsdoel van de firma of vennootschap van één der leden. De procedure is ook toepasselijk indien een lid wordt uitgestoten of geschorst en het betreffende lid geen genoegen neemt met het besluit van het comité. De kandidaat of het lid kan het comité verzoeken zijn besluit te heroverwegen en daarbij alle door hem relevant geachte opmerkingen maken en informatie overleggen.

Transacties die op de „floor" tussen „Broker Members" en „Home Members" worden gesloten, zijn vrij van commissielonen. Er moet echter een commissie worden berekend over alle andere transacties tussen leden of tussen leden en niet-leden. Over het tarief van het commissieloon kan vrij worden onderhandeld. De vrijstelling voor de „Broker Members" en „Home Members" van de verplichting een commissieloon te berekenen wordt verklaard door het feit dat zij de eigenaren van de LCTMA zijn. Dit brengt een hoeveelheid extra kosten met zich die de andere categorieën leden niet dragen omdat zij niet mede-eigenaar van de LCTMA zijn. Een extra commissieloon is verschuldigd (gelijk aan het oorspronkelijke commissieloon op de verkoop) wanneer ter uitvoering van een overeenkomst cacao wordt aangeboden door een leverancier die niet een „Clearing Member" van het ICCH is op wiens naam de overeenkomst is geregistreerd. Dit extra commissieloon wordt betaald aan de „Clearing Member" op wiens naam de overeenkomst bij het ICCH is geregistreerd. Indien echter overeenkomsten op dezelfde dag worden opengesteld en gesloten, wordt op de sluitingstransactie geen commissieloon in rekening gebracht.

Voor administratieve doeleinden kan het ICCH namens zijn leden een commissieloon innen over alle commissies die verschuldigd zijn over bij het ICCH voor registratie in aanmerking komende contracten. Het ICCH kan daarvoor op gezette tijden zijn leden de commissietarieven mededelen welke door het ICCH op overeenkomsten welke bij het ICCH moeten worden geregistreerd, zullen worden toegepast.

De internationale termijnmarkten te Londen zijn de voornaamste markten waarvan in de internationale goederenhandel gebruik wordt gemaakt en zij dragen bij tot stabiliteit en vlotte afwikkeling van de wereldhandel en tot de prijsvorming in de wereld. Ze zijn bovendien zeer groot. Voor cacao blijkt uit de onderstaande cijfers de omvang van de LCTMA ten opzichte van haar twee voornaamste concurrenten, de termijnmarkten voor cacao te Parijs en te New York.

Jaarlijkse handelsvolumes (verhandelde partijen) 1979 – 1984 (1)

Jaar	Londen	New York	Parijs
1979	839 751	265	18 327
1980	647 307	201 662	4 623
1981	818 979	562 651	7 224
1982	626 693	607 964	7 780
1983	1 336 545	1 162 540	34 125
1984	1 317 706	1 127 752	39 180

(1) Één partij is thans 10 ton.

II. JURIDISCHE BEOORDELING

(1) De aangemelde „Rules and Regulations" van de LCTMA moeten worden beschouwd als overeenkomsten in de zin van artikel 85 van het EEG-Verdrag.

(2) In de „Rules and Regulations" zoals zij oorspronkelijk werden aangemeld, werden de minimum-nettotarieven van de commissielonen vastgelegd welke door een lid konden worden berekend. Het Comité bezat de bevoegdheid om leden die daarop inbreuk maakten, te schorsen of uit te stoten. De commissietarieven wisselden naar gelang van degene die het loon betaalde en die het ontving en naar gelang de overeenkomst al dan niet op naam van de klant was geregistreerd. De tarieven waren lager wanneer de overeenkomst op eigen naam van de klant bij het ICCH werd geregistreerd, en waar een „Trade Member" of „Non-Trade Member" in plaats van een niet-lid de betaler was. De tarieven waren nog lager indien een „Home Member" de betaler was, en het laagst voor „Broker Members" en een ondercategorie van de „Home Members", de zogeheten „City Home Members". „Broker Members" hebben het recht zonder commissieloon te handelen, maar moesten in transacties met „Home", „Trade", „Non-Trade Member" of niet-leden in het verleden de aangegeven minimum-commissietarieven berekenen. Indien de „Broker Member" geen transacties verrichtte op de „floor" doch via een andere „Broker Member", moest hij aan deze het vastgestelde minimum-commissietarief betalen. „Home Members" mogen op de „floor" zonder commissieloon handelen, doch mogen geen transacties sluiten voor elkaar. Zij kunnen personeel aanstellen om als hun vertegenwoordigers op de markt op te treden. Indien zij niet op de „floor" handelen moeten transacties worden gesloten door bemiddeling van een „Broker Member" en zij moesten in het verleden aan deze het betrokken minimum-commissietarief betalen. „Trade Members" en „Non-Trade Members" konden slechts met elkaar

handelen tegen tenminste het vastgestelde minimum-commissietarief. In de „Rules" werd bepaald dat „Trade Members" en „Non-Trade Members" konden worden geregistreerd als agenten die opdrachten konden plaatsen namens „Trade Members" en „Non-Trade Members" bij „Broker Members" en „Home Members"; laatstgenoemden mochten onder bepaalde voorwaarden een gedeelte van het commissieloon terugbetalen aan de agent. Op grond van de „Rules" kon een ondercategorie „Home Members", de „City Home Members", tegen verminderd commissietarief via „Broker Members" handelen. De Commissie beschouwde de hierboven beschreven regeling van aangegeven minimum-commissietarieven als een vorm van prijsvaststelling die inbreuk maakte op artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag. De LCTMA werd gezocht de regeling van vaste minimumtarieven op te geven. Deze regeling is thans als zodanig afgeschaft. Verwijzingen naar de regeling in de „Rules and Regulations" zijn geschrapt. Daarin is thans bepaald dat transacties die op de „floor" tussen „Broker Members" en „Home Members" worden gesloten, vrij van commissieloon mogen zijn. Over alle andere transacties tussen leden of tussen leden en niet-leden moet commissieloon worden berekend. De Commissie meent dat deze verplichting de mededinging niet op merkelijke wijze beperkt omdat het slechts de verplichting bevat „een" commissie te berekenen zonder enige verwijzing naar het tarief. Hieruit volgt dat er volledige vrijheid bestaat over het feitelijke commissietarief te onderhandelen.

(3) Voorts zijn als gevolg van de opmerkingen van de Commissie nog wijzigingen aangebracht in de regels inzake het lidmaatschap zodat uit de statuten thans naar voren komt dat het lidmaatschap open is en dat de criteria die voor lidmaatschapsaanvragen gelden, objectief zijn. (zie I. De feiten, zevende paragraaf hierboven). Het „Committee of Management" moet thans redenen aanvoeren wanneer het besluiten neemt met betrekking tot de rechten van de leden samenhangend met het lidmaatschap. Ter bescherming van de rechten van bestaande of potentiële leden is een beroepsprocedure ingevoerd. In laatste instantie kan een appellant volgens Engels recht bij de gewone rechter in beroep gaan.

(4) Naar aanleiding van de bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 zijn geen opmerkingen binnengekomen.

(5) De aangemelde statuten en „Rules and Regulations" bevatten in hun gewijzigde vorm geen bepalingen meer die merkelijke concurrentiebeperkingen binnen de gemeenschappelijke markt opleveren. De Commissie heeft derhalve op grond van de haar bekende feiten geen aanleiding om uit hoofde van artikel 85, lid 1, op te treden. De Commissie kan derhalve uit hoofde van artikel 2 van Verordening nr. 17 een negatieve verklaring afgeven,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Op grond van de haar bekende feiten is er voor de Commissie geen aanleiding om krachtens artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag op te treden tegen de „Rules and Regulations" van de „London Cocoa Terminal Market Association", zoals laatstelijk aangemeld op 20 mei 1985.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de „London Cocoa Terminal Market Association Limited" kantoor houdende in Cereal House, 58 Mark Lane, Londen EC3, Verenigd Koninkrijk.

Gedaan te Brussel, 13 december 1985.

Voor de Commissie

Peter SUTHERLAND

Lid van de Commissie